

REALIZĂRI ȘI EȘECURI PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI LA ÎNCEPUTUL MILENIULUI AL III-LEA

Petre NEACȘU¹

La sfârșitul secolului al XX-lea și începutul mileniului al III-lea protecția mediului pe plan mondial a înregistrat unele realizări, dar și unele eșecuri.

REALIZĂRI

1. **Dezvoltarea unei gândiri ecologice.** În urma Conferinței de la Rio de Janeiro, s-a produs o sensibilizare privind impactul omului asupra protejării mediului, determinând numeroase acțiuni, atât la nivel local, cât și guvernamental. Printre aceste inițiative a figurat Conferința de la Kyoto, din Japonia (1997), unde majoritatea statelor industrializate (mai puțin Statele Unite) au ajuns la un acord asupra reducerii emisiilor de gaze la scară mondială. Conferința de la Johannesburg a reprezentat ultima inițiativă pentru sensibilizarea națiunilor asupra protecției mediului.

2. **Reducerea unor produse chimice.** În anul 2001 a avut loc Conferința ONU de la Stockholm, la care țările participante au semnat o rezoluție cu privire la reducerea a 12 produse chimice constituite pe bază de carbon și cloruri. Convenția se referă la poluanții organici persistenți în mediu, recomandând diminuarea și eliminarea folosirii unor substanțe chimice, ca DDT-ul, clorofluorocarbonul ș.a.

3. **Realizarea unor mijloace alternative de transport.** Folosirea automobilelor cu propulsie mixtă (benzină și electricitate) a avut ca efect reducerea emisiilor de CO₂ în Japonia și Europa. De asemenea, cercetătorii americani au realizat un vehicul care nu produce gaze de eșapament. Vehiculul este dotat cu un motor constituit dintr-o pilă cu hidrogen, care produce emisiuni băubile, anume apă pură.

4. **Dezvoltarea ecoturismului.** Conform definiției dată de Societatea Internațională de Ecoturism, practicarea ecoturismului constă în „a călători într-o manieră responsabilă în regiunile naturale ale Terrei în care natura și bunăstarea oamenilor trebuie să fie protejate”. Având o rată de creștere de 30% pe an, ecoturismul și profiturile pe care le realizează au stimulat guvernele țărilor dezvoltate de a proteja ecosistemele naturale și culturile tradiționale. Această formă de turism reprezintă o adevărată cucerire a conștiinței ecologice.

5. **Marea industrie descoperă reciclarea.** Unele grupuri industriale au înțeles că protecția naturii poate contribui la creșterea profiturilor lor. Astfel, Compania „Waste free xerox”, din Statele Unite a reciclat, în anul 2000, 80% din deșeurile sale solide, nedăunătoare.

---

¹ Universitatea din București.

Pentru această acțiune, întreprinderea menționată a fost felicitată de organizațiile ecologiste. Această nouă stare de spirit s-a născut în anul 1999 la Conferința Economică de la Dawos, din Elveția.

6. Pentru o arhitectură ecologică. Construcțiile ecologice se caracterizează prin economisirea de energie. Arhitecții europeni construiesc imobile dotate cu energie solară. La San Bruno, în California, toate birourile unor societăți sunt dotate cu un covor de iarbă izolantă. Sediul Fundației din Chesapeake, Annapolis (Maryland) este o realizare revoluționară, care constă în strângerea apei de ploaie în cisterne speciale, încălzită apoi cu ajutorul panourilor solare producătoare de electricitate.

7. Reducerea ploilor acide. Datorită instalațiilor catalitice și a combustibililor mai puțin poluanți, automobilele emit mai puțin oxid de azot. Astfel, aciditatea ploilor din Anglia s-a redus la jumătate în ultimii 15 ani.

NEREALIZĂRI

1. Încălzirea planetei. Acest subiect neliniștește oamenii de știință. Este știut că efectul de seră apare datorită arderilor combustibililor fosili. Datorită acestui fapt, în Statele Unite, între anii 2001-2002, temperatura medie a aerului a crescut cu $4,3^{\circ}\text{C}$ față de cea mai ridicată temperatură semnalată de la începutul măsurărilor, care a avut loc în anul 1895.

2. Catastrofele petroliere. S-a calculat că în fiecare secundă se extrag, pe plan mondial, circa 150 m^3 de țiței din terenurile petroliere. Consumul benzinei a crescut continuu și arderea acestui carburant aruncă în atmosferă 22 miliarde de tone de CO_2 în fiecare an. Drept efect, calotele de gheață de la cei doi poli și-au redus considerabil volumul.

3. Dispariția zonelor umede. Zonele umede de apă dulce sau sărată absorb o mare cantitate de poluanți și furnizează locuitorilor din vecinătate o mare cantitate de pește și de alte animale sălbatice, fiind, totodată, un loc de pasaj pentru păsările migratoare. Aceste zone umede se întind din bazinul Amazonului și până în Irak, ele fiind astăzi secate și redat agriculturii. Se constată că în prezent, 50% din zonele umede ale apelor dulci au fost distruse în cursul secolului al XX-lea. În prezent, 123 de țări au semnat o convenție pentru a proteja aceste ecosisteme speciale, dar realizările sunt minime.

4. Creșterea numărului de baraje de talie mare. Marile baraje de pe unele fluvii alterează cursurile de apă și terenurile învecinate, perturbând migrația peștilor și culturile agricole. În anul 1950 existau în lume 5000 de baraje mari. În anul 2000, numărul lor a crescut la 45.000. Deci, în fiecare zi, în această perioadă, au fost date în exploatare două npo baraje, din care jumătate numai în China. Barajul Tse Gorge, de pe fluviul Iang-Tse-King a antrenat

deplasarea a două milioane de persoane din zonă și va inunda, în anul 2009, când va intra în funcțiune, 97.000 de hectare.

5. **Reducerea recifilor de corali.** Coralii, care adăpostesc un sfert din speciile marine, reprezintă primii indicatori ai poluării mediului marin. Conform „Coral Reef Alliance”, oceanele au pierdut în cursul ultimilor 50 de ani 27% din coralii existenți. Datorită uraganului El Nino, numai în anul 1998 au pierit 16% din coralii Oceanului Pacific, afectând grav climatul mondial.

6. **Exploatarea excesivă a pescuitului oceanic.** Progresele tehnice în privința capturării peștilor au condus la creșterea eficienței pescuitului, ceea ce a determinat diminuarea brutală a populațiilor unor specii ca: tonul roșu, batogul etc. Producția piscicolă, la nivel mondial, a scăzut de la un an la altul în medie cu 1%. Un O.N.G. din Statele Unite (L’Ocean Conservancy) a lansat un adevărat strigăt de alarmă, iar oamenii de știință propun transformarea vastelor zone marine în rezervații, unde speciile să-și poată reface efectivele.

7. **Proliferarea deșeurilor nucleare.** În Statele Unite se află în prezent un sfert din reactoarele nucleare ale planetei. 161 milioane de oameni trăiesc în localități aflate la mai puțin de 120 km distanță față de depozitele de deșeuri nucleare. În urma studiilor efectuate în S.U.A., s-a căzut de acord ca, începând cu anul 2010, deșeurile de la 131 de reactoare nucleare din această țară să fie stocate și apoi îngropate în pustiul Nevada.

În concluzie, se observă că la începutul secolului al XXI-lea, protecția mediului preocupă întreaga omenire, care caută să reconstituie echilibrul ecologic al ecosferei, afectat puternic de impactul uman. Unele probleme ale mediului sunt deja sub control, iar altele își așteaptă rezolvarea. Fără o protecție adecvată a mediului, creșterea economică este amenințată, iar fără o economie eficientă este imposibilă finanțarea protecției mediului.

Bibliografie

1. NEACȘU P., 2003 – *Starea actuală a resurselor Terrei*. Ecos, nr. 15, p. 23-24
2. PELT M.J., 2000 – *La Terra en héritage*. Libr. A.Fayard, Paris
3. * * * 2002 – *National Geographic* – France, septembre, p. 106-109.

* * *

LOGICĂ

*Contemplu desfrunzita pădure în iarnă,
Dezorientat de încălceala ei,
Ramurile se-dreaptă amețite spre lumină
- asta-i adevărata logică a pădurilor*

Mózes Huba